

2 KREDITES, SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM
NAPPALI I. FÉLÉV, IDŐPONT: CSÜTÖRTÖK, 13:15

Szemináriumvezető: Szabóné dr. Kármán Judit

A tanegység célja: A teológusi, szerzetesi, hitoktatói, és egyéb egyházi feladatokra készülő hallgatók felkészítése a cigányok közötti szolgálatra, misszióra. A kurzus során a hallgatók megismerik az országban élő – vidéki, városi, falusi, telepi, gettóbeli – cigányság életét, sorskérdéseiket, helyzetüket, ok és okozati összefüggéseket. Megismerik a cigányság hitvilágát, az egyház és a cigányság közös történetét, a cigánypasztoráció múltját és jelenét, tartalmát, örömeit és nehézségeit. Találkoznak olyan cigány fiatalokkal, családokkal, akik a hit útján járnak, s beszélnek az egyházzal kapcsolatos tapasztalataikról, s olyan lelkészekkel, akik évtizedek óta szolgálnak a cigányok között.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: Ismeri az egyház és a cigányság közös történetét, hitvilágát, vallásgyakorlatát. Birtokában van azon ismereteknek a cigányság hagyományairól (virrasztolás, halottak körüli teendők, tisztasági szabályok), családi rendszerükről, hitéleti meggyőződéseikről (a „halott lelkéről”, a temetés és keresztelezés szertartásáról), amikkel szolgálata során elkerülhetetlenül fog találkozni. Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel képes fordulni a cigányság felé; megértve az ok-okozati összefüggéseket. A cigányok/romák közötti szolgálatában a tanult elméleti, s megszerzett gyakorlati ismereteit innovatív módon tudja alkalmazni. Elkötelezett a cigánypasztorációban, a romamisszióban; idegenkedés, félelem nélkül képes atyai-testvéri kapcsolatot kialakítani cigány emberekkel, s vezetni őket a hit útján.

Tematika: 1. Az egyház és a cigányság közös története 2. A cigányság hitvilága – múlt és jelen 3. Szokások, hagyományok – és a keresztény tanítás 4. Életkorokhoz, életállapotokhoz kapcsolódó pasztoráció (keresztelezés, elsődíjazás, esketés, temetés) 5. A katolikus cigánymisszió múltja, jelene, gyakorlata 6. A misszió kihívásai, nehézségei, örömei 7. Találkozás hívó cigány fiatalokkal, családokkal 8. Cigánypasztorációt, romamissziót végző papok, szerzetesek tapasztalatai.

Követelmény: Aktív órai részvétel. Megadott témakörökben a félév során egy min. 5 oldal terjedelmű dolgozat elkészítése, szorgalmi időszak végéig leadása. A kurzus gyakorlati jeggyel zárul, a beadott dolgozatok érdemjegyeinek megfelelően.

Irodalom: *Irányelvek a cigánypasztorációban / Vándorlók és Utazók Lelkigondozásának Pápai Tanácsa*, 2006 (Római dokumentumok), MKPK <https://regi.katolikus.hu/konyvtar.php?h=445>
SZABÓNÉ KÁRMÁN JUDIT: The Gypsies' beliefs – ideas of death, mourning and the cult of death, In. KÉK EMERENCIA, SZATMÁRI GYÖRGYI, TÓTH BEÁTA szerk.: *Kövek Isten házához*, Sapientia Főiskola, Budapest 2018. 349-353., SZABÓNÉ KÁRMÁN JUDIT: The Church and the Gypsies, *STUDIA Debreceni Teológiai Tanulmányok*, 10. évf. 1-2. sz. 2018. 76-84., SZABÓNÉ KÁRMÁN JUDIT: Cigány népismeret, néplélek in BÁNGI-MAGYAR ANNA szerk.: *„Szolgáljatok az Úrnak örömmel!” Cigánypasztorációs kézikönyv*, Budapest, 2019. 175-188., SZABÓNÉ KÁRMÁN JUDIT: Szokások és hitvilág In. PATKÁS RITA – BAKAY PÉTER szerk.: *Kézikönyv a cigányok közti szolgálathoz – Cigánymissziós Módszertani Füzetek II.* 53-59. Cigány Módszertani és Kutató Központ, Békés. 2016., Dr. Székely János: A magyar katolikus egyház cigány/roma pasztorációs irányelvei, 2015. <https://szekelyjanos.hu/ciganypasztoracios-iranyelvek/>

Ajánlott irodalom: BALOGH GYŐZŐ JÁNOS: *A cigány arcú Jézus*; Görögkatolikus Cigánymissziós Koordinációs Iroda, Miskolc, 2019., BALOGH GYŐZŐ JÁNOS: *Krisztus a legfőbb vajda*; Görögkatolikus Cigánymissziós Koordinációs Iroda, Miskolc, 2020., BÁNGI-MAGYAR ANNA szerk.: *"Szolgálatok az Úrnak örömmel!"*. *Cigánypasztorációs kézikönyv*, Boldog Ceferino Intézet, Budapest, 2019. BÓDI ZSUZSANNA szerk.: *Cigány Néprajzi Tanulmányok sorozat*, Magyar Néprajzi Társaság, Budapest, 1993-2006.; MAKKAI LÁSZLÓ – SÉLLEY ANDREA – SZEMÁN ÁGNES KATALIN szerk.: *Értékünk a közösségünk! Cigánypasztorációs jó gyakorlatok a Miskolci Egyházmegyében*, Görögkatolikus Cigánymissziós Koordinációs Iroda, Miskolc, 2021, SZABÓNÉ KÁRMÁN JUDIT: *The Catholic Church and the Gypsies. Some details concerning their common history in Hungary from the 15th century up to the present* 2017. *Sapientiana* 10. 2017/2. 72-85., SZABÓNÉ KÁRMÁN JUDIT: *A magyarországi cigány/roma népesség kultúranropológiai és orvosantropológiai megközelítésben. Romológiai Füzetek 2.*, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2018.